

Darželis „padeda“ žengti pirmuosius žingsnius vaiko socializacijos link. Mūsų daug, mes visi šalia vieni kitų. Tad vaikų savarankiškumas užtikrina sklandesnę ir efektyvesnę mažųjų ugdymąsi. Prie šio proceso didžia dalimi prisidedate ir esate atsakingi jūs, mieli tėveliai.

Prieš pradėdant leisti vaiką į darželį, vertėtų tėveliams pasistengti, kad jų vaikas nors iš dalies būtų savarankiškas. Jei vaikas bent minimaliai moka apsirengti, atpažinti savo rūbą, įkišti bent vieną koją į kelnes, ir tai jau gerai.

Vaikai gimsta daug kam pasiruošę, tačiau tai nereiškia, kad nereikia jų instinktų ir poreikių ugdyti – kaip tik priešingai, reikia vaiką auklėti, ugdyti, kad tai neišsivystytų neigiama kryptimi. Darželyje sunku vaikui įskiepyti įgūdžius, jeigu namie jis tų įgūdžių netaiko.

Ugdant vaikų savarankiškumą ypač svarbus yra aplinkinių požiūris ir paties vaiko individualūs raidos ypatumai. Saugi, įdomi, jauki aplinka, vaiką supantys artimi žmonės, tinkamas požiūris, jų kuriama laisvė vaikui augti bei skleistis yra būtini atliepiančią esminius vaiko poreikius.

Apie antruosius ir trečiuosius gyvenimo metus kyla noras viską daryti pačiam. Vaikas aktyvus, jis nori ką nors padaryti, sukurti, padėti suaugusiesiems. Labai negerai praleisti galimybę išnaudoti šią tendenciją, nes ji daugiau niekada taip stipriai nebepasireikš. Dažnai tėveliai patys užgniaužia vaiko bandymą tapti savarankišku – jie baiminasi, kad mažyliui kas nors nutiks, kad jis ką nors sugadins, o kartais tiesiog nėra laiko bandymams, bet dar dažniau – tiesiog trūksta suaugusiųjų kantrybės.

Sveiki atvykę į etapą: „AŠ PATS“!!!

Patarimai tėvams ugdant ikimokyklinio amžiaus vaikų savarankiškumą:

- ✚ **Leiskite vaikui pačiam rengtis, valgyti, tvarkytis.** Tai yra savarankiškumo ugdymo pradžią pradžia.
- ✚ **Nelyginkite su kitais vaikais.** Yra daug informacijos apie tai, kokiame amžiuje ir ką vaikas turėtų mokėti daryti. Vis dėlto tėveliai turėtų suprasti, kad kiekvienas vaikas tam tikros srities gebėjimus atskleidžia labai individualiai.

- ✚ **Leiskite vaikui eksperimentuoti ir bandyti pačiam.** Vaikai mokosi tyrinėdami aplinką, žaisdami, pasitelkdami vaizduotę, kuri šiame amžiuje yra ypač laki.
- ✚ **Atsižvelkite į vaiko pomėgius ir charakterį.** Jautresnio charakterio vaikus auginantys tėvai turėtų ieškoti ir ugdomajai veiklai pritaikyti vaikus dominančius dalykus.
- ✚ **Nespauskite vaiko daryti tai, kas jam per sunku.**
- ✚ **Neperistenkite pernelyg globodami.** Kartais tėvai dėl savo perdėto nerimastingumo, pernelyg didelės globos linkę beveik viską padaryti už vaiką
- ✚ **Nebijokite vaiko „ne“.** Labai dažnai vaiko „ne“ yra susijęs su reakcija į nekantrių tėvų bandymus užgniaužti individualų vystymosi procesą.
- ✚ **Nusiraminkite.** Tėvų dirglumas persiduoda vaikams ir nepadeda ugdymo procesui.
- ✚ **Nusistatykite taisykles.** Tėvams sunku ugdyti vaikų savarankiškumą, o pastariesiems – vystytis, jei namuose nesivadovaujama aiškiais taisyklėmis.

Mokant vaiką savarankiškai rengtis, nereikėtų jo skubinti. Arba nemokyti tada, kai skubama. Reikėtų parinkti vaikui atitinkamą (patogią) aprangą, kad vaikas galėtų PATS savimi pasirūpinti. Pats savaime jis to išmokti negali. Reikia jam padėti. Kad vaikas tikrai norėtų būti savarankiškas, jam reikia suteikti teisę eiti pirmyn savo ritmu.

Dešimt vaiko įsakymų tėvams ☺

1. Mano rankos dar mažos; būkite geri, nesitikėkite, kad aš tobulai nupiešiu piešinį arba įmesiu kamuolį. Mano kojos dar trumpos. Eikite lėčiau, kad aš galėčiau eiti kartu.
2. Mano akys dar nematė tiek pasaulio kaip Jūsų; būkit geri, leiskite man pamažu jį iširti;
3. Namų ruoša niekur nedings. Būkite geri, skirkit laiko paaiškinti man apie šį nuostabų pasaulį ir darykite tai noriai.
4. Mano jausmai yra pažeidžiami. Elkitės su manimi taip, kaip norėtumėte, kad būtų elgiamasi su Jumis.
5. Man reikia padrąsinimo, kad galėčiau augti. Neskubėkite kritikuoti; atsiminkite, kad Jūs galite kritikuoti dalykus, kuriuos aš darau, bet ne mane.
6. Leiskite man suklysti, nes taip aš galėsiu pasimokyti iš savo klaidų ir mokėsiu apsispręsti, kai iš manęs pareikalaus gyvenimas.

7. Neatlikite už mane to, ką aš turiu pats padaryti. Tai mane verčia jaustis taip, lyg mano pastangos neatitiktų Jūsų lūkesčių. Prašau, nelyginkite manęs su mano broliu ar seserim.
8. Labai prašau, nebijokite išvykti savaitgaliui abu kartu. Vaikams taip pat reikia „atostogų“ nuo tėvų. Be to, tai yra puikiausias būdas įrodyti, kad Jūsų santuoka yra nuostabi.

Pagal „Tėvų sugebėjimai“ (Sherry Fergusson ir Lawrence E. Marin)

Mamos ir tėčiai, būkite stiprūs ir protingi. Sakoma, kad tėvai turi mokytis iš vaiku, o vaikai neturi daryti tėvų klaidų. Gyvenimas tai jau įrodė. Sėkmės:)

Lopšelis-darželis

„Pilaitukas“

PILAITUKAS

AŠ GALIU PATS!

Vilnius, 2022 m.